

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 262/2021
08.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиоца „Есо Press Solutions“ ДОО Београд, ул. Љубе Ковачевића бр.14, кога заступа пуномоћник Александар Шћекић, адвокат из ..., против тужених 1. Општина Топола, Булевар Краља Александра I бр. 9, кога заступа Општинско правобранилаштво општине Топола и 2. Јавно комунално - стамбено предузеће „Топола“ из Тополе, ул. Миливоја Петровића Блазнавца бр. 6, ради утврђења, вредност спора 12.900.000,00 динара, одлучујући о ревизији првотуженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1975/19 од 19.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 08.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија првотуженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1975/19 од 19.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Крагујевцу П 191/2017 од 24.01.2019. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да су Уговор о пословно техничкој сарадњи на спровођењу пројекта „Рециклажа комуналног отпада у општини Топола“ закључен дана 04.10.2011. године са Анексом број ... од 20.03.2014. године, Анексом број ... од 20.03.2014. године, Анексом број ... од 29.06.2015. године и Анексом број ... од 03.11.2015. године на правној снази и да производе правно дејство. У ставу другом изреке обавезани су тужени да тужиоцу накнаде трошкове поступка у износу од 1.268.500,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1975/19 од 19.11.2020. године, одбијена је жалба тужене првог реда као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Крагујевцу П 191/2017 од 24.01.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремену и дозвољену ревизију изјавио је првотужени због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

-2-

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија првотуженог није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревидент у ревизији не истиче друге битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити у смислу члана 407. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је један од чланова конзорцијума који су дана 12.09.2011. године закључили уговор о конзорцијуму са циљем заједничког наступа на јавним конкурсима организованим од стране локалних самоуправа, везано за поверавање комуналне делатности управљања и одржавања депоније у општинама. Наведени конзорцијум иницијално је чинило четири правна лица. Конзорцијум је дана 04.10.2011. године са овде туженима првог и другог реда закључио уговор о пословно техничкој сарадњи на спровођењу пројекта рециклаже комуналног отпада у општини Топола. Обавеза конзорцијума била је да припреми пројекат санације и рекултивације депоније, као и пројекат изградње и опремања рециклажног центра, да обезбеди сва потребна финансијска средства, те да преда општини банкарску гаранцију. У уговору је предвиђено да ће све обавезе конзорцијума из тог уговора преузети „Есо press system“, те да се уговор закључује на период од 25 година. Даље је утврђено да је анексима уговора дефинисана обавеза конзорцијума да у предвиђеном року изгради рециклажни центар, па је тако анексом број ... предвиђено да је рок за завршетак рециклажног центра 31.12.2015. године. Такође, у наведеном анексу предвиђено је да члан конзорцијума „Busines integration solutions group“ доо Београд променио пословно име у „Есо press solutions“ ДОО Београд (овде тужилац), те да је члан конзорцијума „Есо press system“ који је по уговору о техничко пословној сарадњи представљао конзорцијум, искључен из конзорцијума због блокаде рачуна, али да промене у саставу конзорцијума не утичу на преузете уговорне обавезе од стране конзорцијума, са чим су сагласне све уговорне стране. Даље је утврђено да је у записнику о раду комисије од 29.12.2015. године констатовано да је комисија приступила у рециклажни центар те да је утврђено да је линија комплетирана и пуштена у рад. Након тога сачињен је нови записник о раду комисије 08.04.2016. године када је констатовано да сва покретна опрема која је била монтирана у рециклажном центру демонтирана и одвезена, након чега су тужени првог и другог реда обавештењем од 06.05.2016. године обавестили овде тужиоца да уговор о пословно техничкој сарадњи сматрају раскинутим. На основу налаза и мишљења вештака машинске струке првостепени суд је утврдио да на дан 29.12.2015. године проценат испуњености уговора у погледу изградње и пуштања у рад рециклажног центра износи 95%.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови закључују да нису били испуњени услови за раскид уговора о пословно техничкој сарадњи. Оцењујући основаност истакнутог приговора недостатка активне легитимације, нижестепени судови утврђују да је тужилац члан конзорцијума који је са туженима закључио поменути уговор, па чињеница да је тужилац остао једини члан

конзорцијума, не искључује његову активну легитимацију у поступцима који су везани за уговор о пословно техничкој сарадњи. Даље, нижестепени судови утврђују да је тужилац у претежном делу испунио своју уговорну обавезу изградње рециклажног центра, те да је обавеза испуњена у року предвиђеном из анекса 4 уговора. У погледу обавезе санације и рекултивације постојеће депоније нижестепени судови налазе да уговор о пословно техничкој сарадњи није предвиђао посебан рок за испуњење ове обавезе, а по природи ствари извршење ове уговорне обавезе захтевало је дужи временски период. Нижестепени судови такође налазе да тужилац није одговоран за крађу машина и опреме из рециклажног центра, те да стога ни по овом основу није било места раскиду уговора, при чему закључују да непредавање банкарске гаранције не представља такву повреду уговорне обавезе која онемогућава да се оствари циљ или сврха уговора.

На основу свега наведеног нижестепени судови закључују да нису били испуњени услови за раскид уговора у смислу одредбе члана 125. и 131. Закона о облигационим односима, па су усвојили тужбени захтев и утврдили да је уговор о пословно техничкој сарадњи са свим анексима на правној снази и да производи правно дејство.

Ревидент оспорава изнето становиште нижестепених судова. У ревизији посебно истиче да су нижестепени судови погрешно оценили као неоснован приговор недостатка активне легитимације указујући да је према уговору о конзорцијуму заступника конзорцијума одређен „Есо press system“ ДОО Београд, које друштво је искључено из конзорцијума, а касније и ликвидирано и брисано из регистра привредних друштава. Истиче да је конзорцијум престао формално да постоји дана 29.03.2006. године иступањем привредног друштва „Bankpro“ доо Београд из конзорцијума јер је у конзорцијуму остао само тужилац. Даље истиче да нижестепени судови нису правилно применили материјално право када су закључили да је обавеза тужиоца да изврши санацију и рекултивацију депоније одвојена од изградње рециклажног центра.

Ревизија првотуженог није основана. Правилно су нижестепени судови на утврђено чињенично стање применили материјално право на основу ког су усвојили тужбени захтев.

Најпре, правилно су нижестепени судови оценили да је тужилац активно легитимисан у овој парници. Конзорцијум представља уговорну заједницу привредних субјеката, без статусних елемената, будући да закључењем уговора о конзорцијуму не настаје нови правни субјект различит од друштава чланова конзорцијума, већ за свој предмет има уговорање заједничког наступа поводом одређеног инвестиционог подухвата. У конкретном случају, конзорцијум који је са туженима закључио уговор о пословно техничкој сарадњи чинило је четири привредна друштва, међу којима и тужилац. Интерним договором, једно од тих привредних друштава одређено је за заступника чланова конзорцијума. Чињеница да је у току извршавања уговора дошло до промене у саставу самог конзорцијума, није од утицаја на активну легитимацију члана конзорцијума да остварује права која му по уговору о пословно техничкој сарадњи припадају. Као што је напред наведено, конзорцијум нема својство правног

лица, па самим тим ни формалног заступника у статусном смислу, који би једини био овлашћен да заступа конзорцијум. Имајући у виду да је тужилац једини преостали члан конзорцијума, то је активно легитимисан да учествује у поступцима који за предмет имају испуњење права и обавеза из уговора закљученог са туженима.

Штавише, тужени су активну легитимацију тужиоца у материјално правном смислу прихватили и формално кроз Анекс бр. ... уговора о пословно техничкој сарадњи, којим је констатовано да иницијални заступник конзорцијума није више његов члан, али да то не утиче на преузете уговорне обавезе од стране конзорцијума. Будући да су остали чланови из различитих разлога изашли из конзорцијума, тужилац једини сноси преузете обавезе, па самим тим има и овлашћење да остварује права која му припадају из пословног односа закљученог са туженима. Супротно становиште на коме инсистира првотужени значило би да због измене у саставу конзорцијума, или његовог престанка, тужилац има само обавезе и одговорности из уговора о пословно техничкој сарадњи, а да своја права не може остваривати у судским поступцима, које схватање се не може прихватити као правилно.

Такође, нису основани ревизијски наводи којима се указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су утврдили да је тужилац испунио већи део своје уговорне обавезе, те да није било основа за раскид уговора. Врховни касациони суд прихвата као правилан закључак нижестепених судова да је рок као битан елемент уговора одређен искључиво за обавезу тужиоца да изгради рециклажни центар, док за остале обавезе, као што је санација и рекултивација депоније, обавеза није ограничена утврђеним роком у смислу члана 125. Закона о облигационим односима. Тужилац је у року предвиђеном Анексом бр. ... уговора о пословно техничкој сарадњи изградио рециклажни центар у претежном делу (95%), па самим тим не могу наступити правне последице из члана 125. став 1. Закона о облигационим односима на које се ревидент позива.

Чињеница да тужилац није испунио обавезу санације и рекултивације депоније не представља разлог за раскид уговора, јер како правилно закључује другостепени суд, ради се о обавезама тужиоца које изискују дужи временски период за испуњење и нису уговором везане за конкретан рок, па се стога не може ни говорити о неиспуњењу обавезе као разлог за раскид уговора. Наводи туженог којима се позива на рок од 30 дана предвиђен уговором за отпочињање радова на санацији и рекултивацији земљишта (од дана добијања грађевинске дозволе), нису од утицаја из разлога што је истек наведеног рока дефинисан као разлог за наплату банкарске гаранције, а не као основ за раскид уговора.

Такође, и у погледу утицаја и значаја преосталих разлога за раскид уговора везаних за банкарску гаранцију и нестанак (крађу) покретних ствари (машине и опреме коју је тужилац инсталирао у рециклажном центру), Врховни касациони суд прихвата образложење дато од стране другостепеног суда, па неће понављати дате разлоге, будући да се ни ревизијом у овом делу посебно не оспорава материјално правни закључак из другостепене пресуде.

-5-

Имајући у виду изнето, Врховни касациони суд налази да су нижестепене одлуке засноване на правилној примени материјалног права, те да не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, због чега је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучено као у изреци ове пресуде.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић